I de forenede sager 156//9 og 51/80

PIERRE GRATREAU, tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, med bopæl i Frascati (Italien), bistået og repræsenteret af advokat Ernest Arendt, Luxembourg, 34 B, rue Philippe-II, og med valgt adresse på dennes kontor,

sagsøger,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Jörn Pipkorn, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat Daniel Jacob, Bruxelles, Avenue Brillat-Savarin 93, 1050 Bruxelles, og med valgt adresse hos Mario Cervino, Kommissionens juridiske konsulent, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg, Luxembourg,

sagsøgte,

angående annullation af

1) listen over tjenestemænd i kategori A aflønnet over forskningsbevillingerne og anset for at have gjort sig mest fortjent til en forfremmelse til lønklasse A 4 i forbindelse med forfremmelserne i regnskabsåret 1978,

2) listen over de til denne lønklasse forfremmede tjenestemænd (sag 156/79), og

3) Kommissionens afgørelse af 30. oktober 1979 med afvisning af sagsøgerens administrative klage over de nævnte lister (sag 51/80)

afsiger

DOMSTOLEN (anden afdeling)

sammensat af afdelingsformand P. Pescatore og dommerne A. Touffait og O. Due,

generaladvokat: H. Mayras
justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. De faktiske omstændigheder

Pierre Gratreau er videnskabelig tjenestemand ved De europæiske Fællesskaber inden for området »indirekte aktioner«, med tjeneste i Frascati, hvor han arbejder inden for rammerne af associeringsaftalen Euratom-CNEN (Comitato Nazionale Energia Nucleare). Han er indplaceret i kategori A, lønklasse 5.

Først den 24. maj 1977 modtog han sin bedømmelse for perioden 1. juni 1973 — 30. juni 1975. I denne bedømmelse havde den for bedømmelsen ansvarlige givet ham karakteren »N« (normal) for kvalifikationer og indsats, og »0« (over gennemsnittet) for tjenstlig adfærd. Den 6. juni returnerede Gratreau bedømmelsen til den herfor ansvarlige, idet han vedlagde nogle bemærkninger samt anmodede om en samtale med vedkommende, såfremt denne ikke var enig.

I sine bemærkninger anførte sagsøgeren, at han »[beklagede] ikke at kunne acceptere vurderingen af kvalifikationer« af grunde, som han dernæst redegjorde for, og endelig anmodede han den for bedømmelsen ansvarlige om, så vidt muligt, at tage hensyn hertil ved en fornyet bedømmelse.

Trods gentagne henvendelser og en personlig samtale med den for bedømmelsen ansvarlige den 16. november 1977 blev brevet af 6. juni 1977 først besvaret den 12. september 1978, hvor den for bedømmelsen ansvarlige meddelte personaleombudsmanden De Groote, som sagsøgeren i mellemtiden havde henvendt sig til, at han havde taget hensyn til de fremsatte bemærkninger i udformningen af bedømmelsen for perioden 1975-1977. En genpart af denne skrivelse blev sendt til sagsøgeren af personaleombudsmanden. Sagsøgerens bemærkninger blev henlagt i hans personlige aktmappe.

Forfremmelsesproceduren for 1978 indledtes den 19. juni 1978, hvor en paritetisk gruppe benævnt »0-instansen« trådte sammen for at foretage en forberedende gennemgang af kvalifikationerne hos de tjenestemænd, der var egnede til forfremmelse, hvoraf der var 75 A 5-tjenestemænd, mens budgettet kun åbnede mulighed for forfremmelse af 3 tjenestemænd til lønklasse A 4. Arbejdet fortsattes den 28. september 1978 i forfremmelsesudvalget af 2. instans. Forslagene til listerne blev sendt til Kommissionen, som med afgørelse af 9. november 1978 udfærdigede listen over tjenestemænd, som havde gjort sig mest fortjent til at opnå forfremmelse til

lønklasserne A 6, A 5 og A 4. Afgørelsen om forfremmelse, der ikke omfattede sagsøgeren, blev truffet af Kommissionen den 20. december 1978. Under hele proceduren har forholdene for de tjenestemænd, der hører under »indirekte aktioner«, været genstand for en selvstændig gennemgang, om end de anfægtede lister også omfattede tjenestemændene under Det fælles Forskningscenter. Listerne blev offentliggjort i »Meddelelser fra administrationen« henholdsvis den 20. november 1978 og den 20. december 1978.

For sagsøgerens vedkommende var de forskellige forfremmelsesinstanser navnlig i besiddelse af en komplet liste over hans offentliggjorte videnskabelige arbejder samt af en indstilling til forfremmelse fra generaldirektoratet, der indeholdt følgende konklusion: »Gratreau, der allerede flere gange har været indstillet til forfremmelse til lønklasse A 4, fortjener afgjort en sådan. At han ikke er medtaget i år er både forkert og uretfærdigt.«

Bedømmelsen for 1975-1977 blev først sendt til sagsøgeren den 14. september 1978. Denne gang havde den for bedømmelsen ansvarlige givet sagsøgeren »N« for kvalifikationer og »0« for indsats og tjenstlig adfærd. Sagsøgeren fremsatte igen bemærkninger til den for bedømmelsen ansvarlige, men uden at opnå alle ønskede ændringer. Han henvendte sig derpå til den ansvarlige for en appelleret bedømmelse, som ændrede bedømmelsen og sendte den til sagsøgeren den 7. september 1979, idet karakteren »0« blev flyttet fra indsats til kvalifikationer.

Den 3. og 7. marts 1979 indgav sagsøgeren til Kommissionens generalsekretariat i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage, som blev journaliseret den 5. marts 1979, og som var rettet mod de omtalte lister af forfremmelsesværdige og forfremmede tjenestemænd.

Klagen blev ikke besvaret. I medfør af vedtægtens artikel 90 blev der således truffet en stiltiende afgørelse den 5. juli 1979, og den 5. oktober 1979 anlagde sagsøgeren sag ved Domstolen med påstand om annullation af de omhandlede lister (sag 156/79).

Ved afgørelse af 30. oktober 1979, meddelt sagsøgeren den 22. november, afviste Kommissionen udtrykkeligt sagsøgerens klage. Den 6. februar 1980 anlagde sagsøgeren en ny sag med påstand om annullation af afgørelsen af 30. oktober 1979 (sag 51/80).

Kommissionen har nedlagt påstand om afvisning af denne sidste sag.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen ved kendelse af 29. maj 1980 besluttet at behandle afvisningspåstanden sammen med sagens realitet og forene de to sager under den mundtlige forhandling og pådømmelsen, idet parterne har frafaldet yderligere skriftsveksling i sag 51/80.

2. Retsforskrifter

Artikel 43 i vedtægten bestemmer følgende:

»Regelmæssigt og mindst hvert andet år udfærdiges der for hver tjenestemand en udtalelse vedrørende hans kvalifikationer, tjenstlige indsats og adfærd ...

Tjenestemanden gøres bekendt med udtalelsens indhold. Han har ret til at tilføje enhver bemærkning, han finder nødvendig.«

Ifølge artikel 45 sker forfremmelse »efter ansættelsesmyndighedens afgørelse. Den medfører, at tjenestemanden udnævnes til den nærmeste højere lønklasse inden for sin kategori eller tjenstegruppe. Den foretages udelukkende på grundlag af en udvælgelse blandt de tjenestemænd, der har en minimumsanciennitet i deres lønklasse; udvælgelsen sker blandt de tjenestemænd, der kan komme i betragtning ved forfremmelsen, efter sammenligning af deres fortjenester og de afgivne udtalelser om dem . . .«

Med hjemmel i denne bestemmelse har Kommissionen udstedt almindelige gennemførelsesbestemmelser vedrørende bedømmelsen af personalet og har udfærdiget en vejledning i bedømmelsen af tjenestemænd.

Artikel 6 i de almindelige gennemførelsesbestemmelser bestemmer, at »såfremt den ved bedømmelsen omhandlede tjenestemand har bemærkninger at fremsætte til bedømmelsen, skal den ansvarlige for bedømmelsen høre disse«. Artikel 7 giver tjenestemanden adgang til at indbringe sagen for en ansvarlig for en appelleret bedømmelse og dernæst et paritetisk udvalg, hvis bedømmelse er endelig.

Ifølge afsnit A.2. i vejledning i bedømmelse af tjenestemænd er »bedømmelsens formål klart angivet i artikel 45 i vedtægten . . . Bedømmelse af tjenestemanden er således et af de midler, ansættelsesmyndigheden har til rådighed til sammenligning af fortjenester og kvalifikationer hos de tjenestemænd . . .«

Bedømmelsesvejledningens artikel B.7.3.1. fastslår tjenestemandens ret til at blive påhørt i et møde med den for bedømmelsen ansvarlige. Dernæst indeholder artikel B.7.3.2. følgende:

»Efter denne samtale kan den ansvarlige for bedømmelsen enten simpelt hen *fastholde* sin oprindelige bedømmelse, eller han kan ændre den *delvis* eller *fuldstændigt.*

. . .

2) *Hvis den ansvarlige for bedømmelsen fastholder bedømmelsen,* underretter han tjenestemanden herom gennem en note affattet *efter omstående standardformular«.* (Teksten i kursiv tryk var understreget i originalen.)

Bedømmelsesformularen nævner udtrykkeligt adgangen til indbringelse for en ansvarlig for en appelleret bedømmelse inden for 15 dage, ved en simpel anmodning herom til den for bedømmelsen ansvarlige.

II — Parternes påstande

Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— begge sager antages til realitetsforhandling,

— sagsøgerens påstande tages til følge,

— således at

1. listen over tjenestemænd, der var egnede til og som blev forfremmet i regnskabsåret 1978, og

2. Rådets afgørelse af 30. oktober 1979 med afvisning af sagsøgerens klage, hvori samme krav om annullation fremførtes, annulleres.

— Kommissionen pålægges at betale sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— sag 51/80 afvises,

— ex tuto påstås i begge sager: frifindelse,

— sagsøgeren pålægges at betale sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter vedrørende realiteten

Sagsøgeren har anført, at den for bedømmelsen ansvarlige gentagne gange har overtrådt såvel vedtægtens artikel 43 som denne artikels gennemførelsesbestemmelser og bedømmelsesvejledningen, navnlig ved den forsinkede udfærdigelse af bedømmelsen, de forsinkede svar på sagsøgerens henvendelser og den fejlagtige henlæggelse af bedømmelsen for 1973-1975, som bevirkede, at udnævnelsesmyndigheden udfærdigede listen over de forfremmelsesværdige og forfremmede tjenestemænd for 1978, uden at kunne foretage en sammenlignende undersøgelse med sagsøgerens personlige aktmappe, idet denne var ufuldstændig, da den indeholdt en fejlagtigt henlagt bedømmelse, mens bedømmelsen for 1975-1977 endnu var under efterprøvelse.

Kommissionen har indledningsvis anført, at sagen ikke angår bedømmelserne, men de enkelte led i forfremmelsesproceduren, som imidlertid er forløbet helt efter forskrifterne. Kommissionen understreger, at for så vidt angår den første bedømmelse har sagsøgeren ikke udnyttet sin ret til påklage til den ansvarlige for en appelleret bedømmelse, og har har heller ikke indbragt den sidste bedømmelse for Det paritetiske Bedømmelsesudvalg.

Hvad dernæst bedømmelserne angår har Kommissionen anført, at forsinkelsen med udfærdigelsen af de omstridte bedømmelser delvis skyldes, at den pågældende ansvarlige skal udfærdige bedømmelse for 72 tjenestemænd, som er spredt over flere af Fællesskabets medlemsstater. Sagsøgers bemærkninger til bedømmelsen for 1973-1975 blev af den for bedømmelsen ansvarlige ikke opfattet som en formel indsigelse mod bedømmelsen. Endvidere fik sagsøgeren den 16. november 1977 adgang til den samtale med den for bedømmelsen ansvarlige, som er hjemlet i bedømmelsesvejledningen.

Med modtagelsen af kopien af den for bedømmelsen ansvarliges skrivelse til personaleombudsmanden af 12. september 1978, fik sagsøgeren indirekte meddelelse om, at den for bedømmelsen ansvarlige anså bedømmelsen for 1973-1975 for endelig, og at sagsøgeren, såfremt han ønskede at gå videre med sagen, måtte indbringe denne for den ansvarlige for en appelleret bedømmelse.

Hvad angår udnævnelsesmyndighedens muligheder for at foretage en indgående og retfærdig, sammenlignende bedømmelse af de forfremmelsesværdige tjenestemænds fortjenester fremhæver Kommissionen, at forfremmelsesinstanserne var i besiddelse af en stor mængde oplysninger og dokumenter vedrørende tjenestemændene, hvoraf bedømmelsen kun udgjorde et enkelt element.

Endelig anfører Kommissionen, at der under alle omstændigheder ikke er grundlag for at annullere allerede skete forfremmelser. En sådan annullation ville påføre den forfremmede tjenestemand en skade, som ville stå i et misforhold til den krænkelse, som måtte være overgået sagsøgeren, idet sidstnævntes rettigheder kan sikres gennem mere rimelige foranstaltninger.

IV — Parternes anbringender og argumenter vedrørende afvisningsspørgsmålet i den anden sag (sag 51/80)

Kommissionen fremhæver dels, at en udtrykkelig afgørelse, som er truffet efter udløbet af den søgsmålsfrist, der er knyttet til en stiltiende afgørelse, ikke igangsætter en ny søgsmålsfrist, dels, at en bekræftende akt — herunder en udtrykkelig afgørelse, der påfølger en stiltiende afgørelse — ikke kan anses for indeholde et klagepunkt for sagsøgeren.

Vedrørende det første anbringende støtter *Kommissionen* sig på vedtægtens artikel 91, stk. 3, der indeholder følgende:

»... klage skal fremsættes inden for en frist på 3 måneder. Fristen løber fra:

— ...

— den dag, hvor fristen for at afgive svar udløber, når klagen vedrører en stiltiende afvisning af en klage, der er fremsat i henhold til artikel 90, stk. 2; når der imidlertid på en stiltiende afvisning inden for klagefristen følger en udtrykkelig afvisning af en klage, løber klagefristen på ny.«

Da den stiltiende afvisning må anses for at være sket den 5. juli 1979, udløb søgsmålsfristen således den 5. oktober 1979. Da Kommissionens udtrykkelige afgørelse først fremkom den 30. oktober og blev meddelt den 22. november, er den fremkommet efter søgsmålfristens udløb og kan derfor efter Kommissionens opfattelse ikke medføre, at der løber en ny fristperiode.

Sagsøgeren har bestridt Kommissionens fortolkning og har anført, at reglen ikke omfater den foreliggende situation, men kun det tilfælde, hvor den udtrykkelige afgørelse fremkommer inden udløbet af den søgsmålsfrist, der er knyttet til den stiltiende afgørelse.

Vedrørende det andet anbringende har *Kommissionen* gjort gældende, at den udtrykkelige afgørelse har en rent bekræftende karakter, og at den således ikke er egnet til direkte at gribe ind i en given situation, hvorfor den ikke kan gøres til genstand for et søgsmål.

Ifølge *sagsøgeren* er det tilsigtede formål med de af Domstolens afgørelser, som Kommissionen har påberåbt sig til støtte for sit synspunkt, at forhindre sagsøgeren i at udnytte en rent bekræftende akt som påskud for at igangsætte nye frister, men afgørelserne rammer ikke den foreliggende sag, som sagsøgeren allerede har anlagt inden for de frister, der knyttede sig til den stiltiende afgørelse.

V — Mundtlig forhandling

Sagsøgeren ved advokat E. Arendt, Luxembourg, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved J. Pipkorn, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat D. Jacob, Bruxelles, har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. juli 1980.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 30. oktober 1980.

Præmisser

1 Ved stævninger indleveret til Domstolens justitskontor henholdsvis den 5. oktober 1979 og den 6. februar 1980 har Pierre Gratreau, som er videnskabelig tjenestemand ved Kommissionen inden for området »indirekte aktioner«, og som arbejder i Frascati under associeringsaftalen Euratom-CNEN, anlagt to sager mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber.

2 I den første af sagerne (sag 156/79) er der nedlagt påstand om annullation af

a) listen over tjenestemænd i kategori A aflønnet over forskningsbevillingerne og anset for at have gjort sig mest fortjent til en forfremmelse til lønklasse A 4 i regnskabsåret 1978,

b) listen over de tjenestemænd som blev forfremmet til lønklasse A 4 i det nævnte regnskabsår,

hvilke lister er udfærdiget af ansættelsesmyndigheden.

3 I den anden sag (sag 51/80) er nedlagt påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 30. oktober 1979, hvorved den forkaster sagssøgerens administrative klage over ovennævnte lister.

4 Ved kendelse af 29. maj 1980 har Domstolen forenet de to sager. Idet Kommissionen har nedlagt påstand om afvisning i den anden sag, har Domstolen endvidere ved samme kendelse besluttet at formaliteten og realiteten skal forhandles under ét.

Søgsmålenes genstand og afvisningsspørgsmålet

5. De to anfægtede lister blev offentliggjort i »Meddelelser fra administrationen« henholdsvis den 20. november 1978 og den 20. december 1978. Sagsøgte indgav i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, klage over de to lister til ansættelsesmyndigheden, hvilken klage blev journaliseret

den 5. marts 1979. I relation til nærværende to sager har sagsøgeren i sin klage navnlig gjort gældende, at hans aktmappe ikke var i orden, da udfærdigelsen af de to lister fandt sted, idet bedømmelsen for perioden 1973-1975 fejlagtigt var henlagt i hans aktmappe og bedømmelsen for 1975-1977 endnu ikke var endelig.

6 Kommissionen besvarede ikke denne klage inden for den i artikel 90 fastsatte frist på fire måneder, således at den må anses for at have forkastet klagen ved en stiltiende afgørelse den 5. juli 1979, hvilket foranledigede sagsøgeren til at anlægge den første sag den 5. oktober 1979 (sag 156/79).

7 Den 22. november 1979 gav Kommissionen — efter fristens udløb — meddelelse om, at sagsøgerens klage udtrykkeligt var forkastet. For så vidt angår bedømmelsen for perioden 1973-1975 indskrænkede Kommissionen sig til at bekræfte, at sagsøgeren ikke havde benyttet adgangen til administrativ rekurs over for denne bedømmelse, som derved var blevet endelig. Den anden sag (sag 51/80) anlagt den 6. februar 1980 angår denne udtrykkelige afgørelse.

8 Vedrørende den første sag, i hvilken Kommissionen ikke har nedlagt påstand om afvisning, skal det bemærkes, at de påklagede lister omfatter både tjenestemænd under Det fælles Forskningscenter og tjenestemænd, der — ligesom sagsøgeren — henhører under »indirekte aktioner«.

Det fremgår imidlertid af sagens akter, at listerne for de sidstnævntes vedkommende blev opstillet på grundlag af særskilte beslutninger truffet af Kommissionen henholdsvis den 9. november og den 20. december 1978. Sagens genstand bør følgelig forstås således, at den kun omfatter annullation af listerne i det omfang, de er baseret på disse afgørelser.

9 I den anden sag har Kommissionen nedlagt påstand om afvisning med den begrundelse, at den udtrykkelige afgørelse er rent bekræftende.

10 Det fremgår klart af afgørelsens ordlyd, at den intet nyt element indeholder i forhold til den akt med et klagepunkt, som den første retssag angår. Den udtrykkelige afvisning af sagsøgerens klage indeholder derfor isoleret set ikke en akt, der kan gøres til genstand for påklage. Heraf følger, at den anden retssag er uden genstand og følgelig må afvises.

Realiteten

11 Som eneste anbringende gør sagsøgeren gældende, at de anfægtede lister er blevet udfærdiget under tilsidesættelse af væsentlige formelle krav, eftersom ansættelsesmyndigheden ikke som krævet i artikel 45 i tjenestemandsvedtægten har kunnet foretage en »sammenligning af deres [... de tjenestemænd, der kan komme i betragtning ved forfremmelsen ...] fortjenester og de afgivne udtalelser om dem«. Som grund hertil anføres det, at sagsøgerens personlige aktmappe var forkert og ufuldstændig derved, at bedømmelsen for perioden 1973-1975 fejlagtigt var henlagt i aktmappen, mens bedømmelsen vedrørende perioden 1975-1977 endnu var under appel.

12 Der må således tages stilling til, om sagsøgerens personlige aktmappe var forkert og ufuldstændig samt i bekræftende fald, om dette forhold påvirker de anfægtede listers gyldighed.

A — Bedømmelserne

13 Det fremgår af sagens akter, at de to bedømmelser er blevet udfærdiget med væsentlig forsinkelse. Sagsøgeren modtog først bedømmelsen vedrørende perioden 1. juli 1973 — 30. juni 1975 den 24. maj 1977, og bedømmelsen vedrørende perioden indtil 30. juni 1977 blev først sendt ham den 14. september 1978.

14 Kommissionen har forklaret disse forsinkelser med, at de tjenestemænd, som arbejder under associeringsaftaler, ikke har umiddelbart overordnede på arbejdsstedet. De sorterer direkte under direktøren for det pågældende program. Det påhviler således direktøren for fusions-programmet, som sagsøgeren hører under, at bedømme 72 tjenestemænd spredt over seks medlemsstater og otte forskellige byer.

15 Hvad dette spørgsmål angår må det understreges, at Kommissionen ikke kan påberåbe sig sin interne administrative organisation som begrundelse for en tilsidesættelse af sine forpligtelser over for tjenestemændene. Som Domstolen allerede har udtalt i sin dom af 14. juli 1977 (Geist, sag 61/76, Sml. 1977, s. 1419), er det en af administrationens ufravigelige pligter at drage omsorg for regelmæssig udfærdigelse af bedømmelser på de i vedtægten foreskrevne tidspunkter og tilvejebragt forskriftsmæssig. I den foreliggende sag har Kommissionen ikke opfyldt denne forpligtelse.

16 Efter at have modtaget bedømmelsen for 1973-1975 returnerede sagsøgeren den rettidigt den 6. juni 1977, idet han meddelte den for bedømmelsen ansvarlige, at han »[beklagede] ikke at kunne acceptere vurderingen af kvalifikationerne« af nærmere anførte grunde. På trods af gentagne henvendelser og en personlig samtale med den for bedømmelsen ansvarlige den 16. november 1977 blev skrivelsen af 6. juni 1977 først besvaret den 12. september 1978, hvor den for bedømmelsen ansvarlige meddelte personaleombudsmanden De Groote, som sagsøgeren i mellemtiden havde henvendt sig til, at han i bedømmelsen for perioden 1975-1977 havde taget hensyn til den bedømte tjenestemands bemærkninger. Rent faktisk havde den for bedømmelsen ansvarlige henlagt bedømmelsen for den foregående periode samt sagsøgerens bemærkninger i hans personlige aktmappe, uden at orientere sagsøgeren eller personaleombudsmanden.

17 Efter Kommissionens opfattelse indeholdt skrivelsen af 12. september 1978 fra den for bedømmelsen ansvarlige til personaleombudsmanden indirekte en meddelelse til sagsøgeren om, at den for bedømmelsen ansvarlige anså bedømmelsen vedrørende perioden 1973-1975 for endelig. Kommissionen gør gældende, at såfremt sagsøgeren ønskede at gå videre med sagen, skulle han have indbragt denne for den ansvarlige for en appelleret bedømmelse.

18 Denne argumentation kan ikke tiltrædes. Det fremgår klart af bemærkningerne af 6. juni 1977, at sagsøgeren rejste formel indsigelse mod bedømmelsen. Ifølge den af Kommissionen udfærdigede bedømmelsesvejledning skulle den for bedømmelsen ansvarlige herefter, såfremt han fastholdt bedømmelsen, efter at have påhørt tjenestemanden have meddelt dette i form af en skrivelse med et særligt indhold, blandt andet med udtrykkelig omtale af muligheden for at indbringe sagen for den ansvarlige for en appelleret bedømmelse. Skrivelsen, der næsten et år efter samtalen blev sendt til personaleombudsmanden — ikke til sagsøgeren — og som omhandlede bedøm-

melsen for den følgende periode, kan ikke erstatte en sådan oplysning. Det må således fastslås, at bedømmelsen for perioden 1973-1975 ikke var endelig, og at det følgelig var forkert, at den blev henlagt i sagsøgerens personlige aktmappe.

19 Selv om bedømmelsen for 1975-1977 indeholdt forbedringer, fremsatte sagsøgeren på ny bemærkninger til den for bedømmelsen ansvarlige, men uden at opnå alle ønskede ændringer. Han henvendte sig derfor til den ansvarlige for en appelleret bedømmelse, som ændrede bedømmelsen og sendte den til sagsøgeren den 7. september 1979. Denne bedømmelse var således ikke endelig på tidspunktet for opstillingen af de anfægtede lister.

B — Betydningen af fejlen i aktmappen

20 Ifølge sagsøgeren har det forhold, at hans personlige aktmappe var forkert og ufuldstændig, medført, at forfremmelsesinstanserne og ansættelsesmyndigheden for hans vedkommende ikke har været i stand til at foretage den i vedtægtens artikel 45 omhandlede sammenligning. Sagsøgeren gør navnlig gældende, at det er velkendt, at en tjenestemand, hvis bedømmelse ikke overstiger karakteren »normal« for tjenstlig indsats og kvalifikationer, hvilket var tilfældet med hans bedømmelse for perioden 1973-1975, automatisk udskilles, navnlig når der er 75 aspiranter til tre stillinger.

21 Kommissionen fremhæver, at forfremmelsesinstanserne og ansættelsesmyndigheden til brug for sammenligningen har været i besiddelse af et stort antal oplysninger og dokumenter vedrørende tjenestemændene, hvori bedømmelsen kun indgik som et enkelt element. Med hensyn til sagsøgeren fremhæver Kommissionen navnlig det forhold, at der forelå en særdeles rosende indstilling til forfremmelse samt en fuldstændig fortegnelse over hans offentliggjorte videnskabelige arbejder.

22 Domstolen har allerede ved flere lejligheder, senest i dommen af 5. juni 1980 (Oberthür, sag 24/79) fremhævet bedømmelsens betydning som vurderingselement, hver gang tjenestemandskarrieren tages under overvejelse af den foresatte myndighed. Dette er grunden til, at det i artikel 45, stk. 1, i vedtægten er bestemt, at en tjenestemand kun kan forfremmes efter en

sammenligning af de i betragtning kommende tjenestemænds fortjenester og de afgivne udtalelser om dem. Om end manglende bedømmelser under særlige omstændigheder kan erstattes af andre oplysninger vedrørende tjenestemandens fortjenester, gælder dette imidlertid ikke en bedømmelse, som fejlagtigt er henlagt i tjenestemandens personlige aktmappe, når bedømmelsen er blevet anfægtet af tjenestemanden. I øvrigt kan det forhold alene, at der foreligger et forslag til forfremmelse, uanset dets rosende indhold, samt en af tjenestemanden selv udarbejdet liste over hans offentliggjorte arbejder, som ikke indeholder en objektiv vurdering af arbejdernes videnskabelige kvalitet, ikke afbøde manglen af den forskriftsmæssige bedømmelse.

23 Det følger heraf, at forfremmelsesproceduren for sagsøgerens vedkommende var behæftet med en fejl.

24 I en sag som den foreliggende, hvor 75 tjenestemænd kan komme i betragtning ved forfremmelsen, samtidig med at der kun er tre ledige stillinger til rådighed, er det imidlertid ikke tilstrækkeligt til at annullere de skete forfremmelser, at en af tjenestemændenes personlige aktmappe er mangelfuld og ufuldstændig, medmindre det er godtjort, at denne omstændighed kan have haft en afgørende indflydelse på forfremmelsesproceduren.

25 Således som sagen foreligger oplyst for Domstolen, kan en sådan mulighed ikke afvises. Det fremgår af sagens akter, at sagsøgerens navn af den paritetiske gruppe benævnt »0-instansen« blev medtaget i »anden række«, om end hans navn forsvandt i 1.- og 2. instans. Det fremgår endvidere, at efter samtalen om bedømmelsen for perioden 1973-1975 forbedrede den for bedømmelsen ansvarlige bedømmelsen for perioden 1975-1977 mht. tjenstlig indsats, ved at give karakteren »over gennemsnittet«, hvilken karakter den ansvarlige for en appelleret bedømmelse, til hvem sagsøgeren indbragte sagen, flyttede til rubrikken »kvalifikationer«.

26 Da Domstolen imidlertid ikke er i besiddelse af oplysninger vedrørende forholdene for de øvrige tjenestemænd, som kunne komme i betragtning ved forfremmelsen, og navnlig heller ikke om forholdene for de tjenestemænd,

som rent faktisk blev forfremmet, kan det ikke konstateres, hvorvidt afgørelsen om forfremmelse kunne have fået et andet indhold, såfremt den fastslåede tilsidesættelse af reglerne ikke havde foreligget.

27 Inden der træffes afgørelse i sagen, opfordres Kommissionen følgelig til at meddele Domstolen de oplysninger, som forfremmelsesinstanserne og ansættelsmyndigheden var i besiddelse af, for så vidt oplysningerne er nødvendige for Domstolens stillingtagen til, om reglen vedrørende sagsøgerens personlige aktmappe har kunnet have indflydelse på de anfægtede afgørelser.

28 Da Domstolen imidlertid allerede ovenfor har taget stilling til flere af de spørgsmål, hvorom der har været strid mellem parterne, bør disse forinden have lejlighed til på ny at vurdere sagsøgerens stilling ud fra de anførte synspunkter og eventuelt søge at finde en mindelig ordning angående formen for genopretning af den skade, som måtte være overgået sagsøgeren, under lige hensyntagen til andre tjenestemænds legitime interesser.

På grundlag af disse præmisser

og inden endelig pådømmelse af det af Pierre Gratreau anlagte annullationssøgsmål i sag 156/79

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (anden afdeling)

1. **Inden den 30. april 1981 skal parterne give Domstolen underretning om en mindelig ordning, som de måtte enes om, eller meddele Domstolen alle yderligere oplysninger, som er nødvendige for sagens endelige pådømmelse.**

2. **Sag 51/80 afvises.**

3. Spørgsmålet om sagens omkostninger udsættes.

Pescatore Touffait Due

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. december 1980.

A. Van Houtte
Justitssekretær

P. Pescatore
Formand for anden afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 30. OKTOBER 1980 [1]

Høje Domstol.

I sag 156/79 har Pierre Gratreau nedlagt påstand om annullation af ansættelsesmyndighedens

1) liste over tjenestemænd i kategori A aflønnet over forskningsbevillingerne og anset for at have gjort sig mest fortjent til forfremmelse til lønklasse A 4 i regnskabsåret 1978 (offentliggjort i »Meddelelser fra administrationen« nr. 214 af 20. november 1978) og

2) liste over tjenestemænd forfremmt til lønklasse A 4 i regnskabsåret 1978 (offentliggjort i »Meddelelser fra administrationen« nr. 220 af 20. december 1978).

I — a) Gratreau, der er født i 1929, er ingeniør og har erhvervet doktorgraden i fysik. Han blev ansat ved Kommissionen i juli 1967 som videnskabelig tjenestemand i lønklasse A 5. Han har siden arbejdet under associeringsaftalen Euratom-CNEN (Comitato Nazionale Energia Nucleare) på »Laboratorio Gas Ionizzati«, der ligger i Frascati (Italien). Han er tilknyttet fusions-programmet under Kommissionens Generaldirektorat XII (forskning, videnskab og uddannelse). I 1978 blev han for fjerde år i træk indstillet til forfremmelse fra sin oprindelige lønklasse til lønklasse A 4. Hans navn var imidlertid ikke medtaget i de lister, som han har påstået annulleret.

Gratreau har til støtte for sin påstand alene anført ét anbringende: at vedtæg-

1 — Oversat fra fransk.